

ВѢСТНИКЪ
ПЕРЕМЫСКОИ ЕПАРХІИ.

Рôкъ 1908. Выдано 23. Грудня Ч. XIV.

Ч. 75.

Ч. 524/орд. Паломництво до Риму по поводу Ювилею Папы Пія X.

Въ тôмъ роцѣ обходитъ св. Отецъ Пій X. пятьдесятьлѣтный Ювилей Свого священьства а разомъ зъ Головою Церкви и цѣлый свѣтъ католицкій радôстно и торжественно святкуе тое велике торжество.

На наше, Епископату краевого вспôльне вôзване въ всѣхъ церквахъ Нашои епархіи вôдбули ся торжественнй богослуженя по тому поводу, а кромѣ того въ многихъ мѣсцевостяхъ осôбными обходами, якъ академіями и вечерками дано выразъ радости нашого руского народа по поводу того ювилея, а рôвножь и выразъ вѣрности, преданности и любови къ Головѣ Церкви.

Заразомъ въ тôмъ роцѣ зъ всѣхъ сторôнъ свѣта удавалися паломництва до Риму, щобы въ такôмъ важнôмъ и свѣтлôмъ роцѣ лично зблизитися до Намѣстника Христового и лично зложити Єму свôй поклôнъ, свои желаня и свои чувства.

Межи тыми паломниками не могло браковати и небракло и насъ русинôвъ. Пôдъ проводомъ настоятеля нашои церковнои провінціи, Ексцеленціи Высокопреосвященного Митрополита Андрея, удалися тамъ оба Епископы и понадъ сорокъ осôбъ, частію священикôвъ, частію свѣтскихъ. По прибутю до Риму были мы найсамперéдъ присутнй дня 16. листопада на понтіфікальнôй службѣ Божôй, котру св. Отецъ вôдправивъ въ базіліцѣ св. Петра. Попередженый понадъ 250 Архіепископами и Епископами, 28 Кардиналами и безпосереднымъ оточенемъ Своихъ, прибувъ св. Отецъ до тои величавои, найбôльшои на свѣтѣ святинѣ въ котрôй нахо-

дило ся понадъ 50.000 вѣрныхъ. По вступныхъ богослуженяхъ вôдправивъ св. Отецъ службу Б. при Папскôмъ престолѣ, зверненый до народа лицемъ при прекраснôмъ спѣвѣ и величавыхъ церемоніяхъ, при котрôй то службѣ Б. спѣвали деякі части якъ Слава, Апостолъ и Евангеліє не лише по латинѣ, але и по грецки.

Певно, що кождому, кто бачивъ тоє богослуженє, позôстане оно въ памяти до кôнця житя. По службѣ Б. удѣливъ св. Отецъ всѣмъ присутнымъ Ап. благословеньства.

Дня 17. листопада були мы всѣ три Архієреє на авдієнціи у св. Отца разомъ зъ всѣма Епископами Австрыйскои Державы, якû були присутнû въ Римѣ, а було всѣхъ 17. На зложену адресу Отецъ св. вôдповѣвъ въ слѣдуючій способъ:

Любû сыны и всечестнû братя!

Дякую Вамъ, що Вы такъ численно зôбрали ся на мôй ювилей и покрѣпляєте та втѣшаєте мене своєю приявою. Я все Вамъ радъ, але теперь справили Вы менѣ особливу радôсть. Сегодня можу до Васъ звернути ся словами св. Павла: „Хто єсть нашою розрадою? Вы є наша розрада. Слава Господеви, що намъ дає розраду въ нашихъ клопотахъ.“

Я заклопотаный, обремененый, пригнобленый. Що може менѣ дати розраду въ тôмъ положеню, якъ не Ваша приява, Вашû молитвы, Ваша участь? Великû є напасти, якû вѣра приневолена терпѣти, зъ усѣхъ сторôнъ єи нападають и всюди. Розгорѣла ся боротьба на житє и смерть проти Церкви и єи наукъ, Вы повиннû станути при менѣ въ сѣй боротьбѣ, Вы повиннû зъ мною бороти ся Вашою дѣяльностю у Вашихъ діецезіяхъ.

Въ св. літургіи, котру я служивъ вчера для святкованя мого ювилею, чули Вы, якъ Господь накликує насъ всѣхъ до пильнованя. Пильнуйте! Пильнуйте! Вашъ клиръ, щобы вôнъ усѣмъ присвѣчувавъ взôрцемъ и прикладомъ всякихъ чеснотъ.

Пильнуйте выхованє Вашого клиру, Вашихъ семинарій, щобы священикъ якъ высловивъ ся св. Еронимъ, посѣдавъ Бога, якъ єго повиненъ Богъ посѣдати!

Пильнуйте повѣреного Вамъ народу! Зважайте на се, якъ вôнъ усюди окруженый небезпеками и ворогомъ загроженый въ спасеню своеи душû.

Пильнуйте особливо въ тыхъ часахъ, бо часы злû! До Васъ вôдноситъ ся се, що сказавъ св. Павло: „Они не можутъ вже стерпѣти здоровои науки, але люблятъ науку, котра скобоче ихъ уши и пôдлещує забагамъ ихъ серця“. Але Вы повиннû пильнувати и проповѣдати слово Боже, чи оно людамъ догôдно чи недогôдно. Проповѣдуйте отже безнастанно, безъ боязни, безъ огляду на свѣтову мудрôсть, котра може Вамъ пôдшептує, що лѣпше мовчати, що се не на часѣ, щиро голосити правду. Нѣ, не мовчѣтъ! Певно що при тôмъ повиннû Вы руководити ся терпеливостю и розумомъ, але се не повинно Васъ доводити до того, щобы Вы мовчали, де пора говорити. Треба теперь явно и щиро проповѣдати чисту правду

свѣтови, щобы ворогъ не засѣявъ куколю мѣжь народъ тымчасомъ коли Вы будете мовчати. Повторно наказую Вамъ отже, не мовчѣтъ и не бойте ся дати свѣдоцтво правдѣ. Зъ всею силою проповѣдайте чисту науку Христову и сповнѣтъ такимъ способомъ свой святый обовязокъ. Не мовчѣтъ, щобы мовчане не стало судомъ для Васъ.

При сѣй нагодѣ дякую Вамъ такожь за все, що Вы менѣ вчинили, за сі жертвы и дары, які Вы принесли бѣдуючому Петрови. Дякую моимъ любымъ братямъ, якъ и епископамъ. Памятайте про мене и въ молитвахъ! Впрочомъ даю всѣмъ, якъ сего выжидаете, повновласть, якого небудь дня удѣлити апостольского благословеня, зъ котрымъ мае бути злученый повный вôдпустъ для всѣхъ, що попереду приняли достойно святі тайны покуты и евхаристіи.

Благословлю Васъ цѣлымъ серцемъ! Занесѣтъ мое благословене такожь Вашимъ священикамъ и Вашимъ вѣрнымъ. Скажѣтъ имъ, що я маю ихъ у своимъ серцю и поручаю ся ихъ молитвамъ. Будьте всѣ єдині въ любвѣ и молитвѣ.

Святый Рафаилъ нехай проводитъ Васъ домовъ, щобъ Вы щасливо и здорові вернули до своихъ діецезій. Аминь.

Зъ причины, що св. Отецъ, утрудженый многими принятями и богослуженємъ при наставшой втоды въ Римѣ слотѣ не здужавъ, авдієнція наша, русиновъ, вôдбула ся доперва 21. листопада рано. Прибули мы всѣ три Архієреѣ, прибули священики и свѣтскі паломники, прибули двѣ панѣ, и всѣ мы, 44 особъ, уставили ся въ троновôй салѣ. За хвилю явивъ ся св Отецъ, Самъ, якъ отецъ помежи своими дѣтьми, обôйшовъ всѣхъ, подавъ кождому руку до уцѣлованя, принявъ адресу вôдъ Ексцеленціи, Высокопреосвященного Митрополита и промовивъ въ слѣдуючій способъ: „Прибулисьте до мене, щобы менѣ по поводу мого ювилею выразити свои чувства и свои желаня. Вôдбулисте дорогу далеку зъ немалымъ накладомъ и часу и трудôвъ, щобы мене вôдвѣдати и оказати свою жичливôсть, преданнôсть и любовь. Я дякую вамъ за се, и мило менѣ дуже, що васъ ту виджу, бо люблю васъ щиро и желаю вамъ всего блага вôдъ Бога а доля ваша лежитъ менѣ на серци. Хоронѣтъ въ вашихъ серцяхъ вѣру живу, а Христосъ най буде всегда въ серцяхъ вашихъ и цѣле житє ваше и поступованє най опирає ся на науцѣ Христа. Вертайте щасливо и здорово до дому и скажѣтъ тамъ вашимъ, що Папа любитъ васъ всѣхъ и молится за васъ и памятає о васъ и благословитъ васъ. А св. Рафаилъ най провадитъ васъ щасливо до дому и має васъ въ своей опѣцѣ. Присутнымъ Епископамъ и священикамъ надаю власть, щобы своимъ вѣрнымъ въ своихъ церквахъ удѣлили Апостольске благословеньство а зъ нимъ, якъ знаєте сполученый єсть вôдпустъ загальный для всѣхъ, котрі суть по сповѣды и по св. причастію".

Въ кôнци удѣливъ св. Отецъ всѣмъ зôбранымъ Ап. благословеньства и заявивъ, що осьвячає всѣ крестики, медалики, коронки и привязує до нихъ вôдпусты.

Дай Боже, щобы тіи слова, и благословеньство св. Отца скрѣпили въ насъ всѣхъ вѣру св. дай Боже щобы наша праця и житє наше, оперте на скалѣ Петровоѝ а маючи одно на думцѣ: Христа Господа и славу Єго, принесло нашому рускому народови богатѝ плоды и запевнило спасеніє вѣчне!

Письмо тоє належитъ перечитати вѣрнымъ въ церквѣ, а оо. Катихиты перечитаютъ тоєже молодежи при ексортѣ.

Вôдъ гр. кат. Еп. Ординаріята

Перемышль 21. Грудня 1908.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Ч. 76.

Ч. 517/орд. Авдіенція Австрыйского Епископату и представителѣвъ Клиру у Єго цѣс. и кор. Апост. Величества Цѣсаря.

Дня 26. листопада, 1908 зволивъ Найясьнѣйшій Панъ, Єго цѣс. и кор. Величество Цѣсаръ Францъ Іосифъ І. приняти найласкавше на торжественной Авдіенціи членôвъ Австрыйского Епископату и представителѣвъ Клира мірского и монашого, котрѝ явилися, щобы высказати свои вѣрноподданчѝ чувства вѣрности, преданности и любови по поводу рѣдкого, 60 лѣтного славного панованя нашого такъ горячо любленого Монарха.

Зôбралося понадъ 30 Архіепископôвъ и Епископôвъ, и по надъ 200 представителѣвъ свѣтского и монашого духовеньства.

Зъ Нашои епархіи були присутнѝ: Епископъ, и Всесв. и Впр. ОО. Митратъ Архіпресвитеръ Кароль Волошиньскій и Апост. Протонотарій, парохъ Сокаля, Василій Левицкій.

Коли прибувъ Монархъ, промовивъ Єго Еміненція Кардиналъ Ґруша, князь Архіепископъ Вѣденьскій, въ слѣдуючій способъ:

Euere kaiserliche und königliche Apostolische Majestät!

In tiefster Ehrfurcht naht sich der Episkopat Österreichs, vereinigt mit den Vertretern aus dem Säkular- und Regularklerus, dem erhabenen Throne Eurer Majestät, um seine Beglückwünschung und Huldigung darzubringen zur Feier Allerhöchstdero diamantenen Regierungsjubiläums.

Dieses Jubelfest, einzig dastehend in der Geschichte unserer alterwürdigen Monarchie, ist für uns alle zum gemeinsamen Familienfeste geworden. Die sechs De-

zennien Allerhöchstdero glorreichen Regierung, die ihrer Vollendung nunmehr entgegengehen, haben die Bande patriotischer Liebe und Treue zwischen Eurer Majestät und den Völkern Österreichs immer fester und fester geschlungen.

Die erlauchte Herrscherdynastie, deren ruhmgekröntes Oberhaupt wir in Eurer Majestät verehren, sie ist und bleibt das einigende Band im grossen Völkerreiche, und die geheiligte Person Eurer Majestät leuchtet uns allen voran durch die vielen glänzenden Herrschertugenden, durch das unerschütterliche Gottvertrauen und das hingebende Pflichtgefühl.

Mit unseren Priestern und Gläubigen vereint wollen wir im Te Deum laudamus Gott dem Allmächtigen Dank sagen für den besonderen Schutz, mit dem die göttliche Vorsehung Euere Majestät bisher begleitet hat, und wollen Gott inständigst bitten, dass er auf die Fürsprache der heiligen Patrone Österreichs unseren innigst geliebten Landesvater noch viele, viele Jahre bis an den spätesten Lebensabend erhalten möge zum Wohle der seiner Führung anvertrauten Völker.

Geruhen Euere Majestät entgegenzunehmen die Huldigung unserer Dankbarkeit für die hochherzige Unterstützung aller kirchlichen Institutionen zur Förderung religiösen und patriotischen Sinnes und Lebens sowie für die väterliche Fürsorge, welche Euere Majestät während dieses langen Zeitraumes dem geistigen und leiblichen Wohle der Untertanen durch unzählige Werke der Barmherzigkeit angedeihen liessen.

Zum Schlusse bitten wir die Versicherung unserer unentwegten Treue und unserer nie wankenden Anhänglichkeit an Eure Majestät und das angestammte Herrscherhaus zum alleruntertänigsten Ausdruck bringen zu dürfen.

Gott segne, Gott erhalte und beschütze Eure kaiserliche und königliche Apostolische Majestät!

На тое зволивъ Найясньѣйшій Панъ вôдповѣсти, якъ слѣдуе:

„Ein gütiges Geschick hat Mir beschieden, die sechzigste Wiederkehr des Tages zu erleben, an dem ich den Thron Meiner Väter bestiegen habe. Indem ich andachtsvoll der göttlichen Vorsehung für diese seltene Gabe danke, sehe ich mit grosser Freude den Episkopat und die übrigen Vertreter des österreichischen Säkular- und Regularklerus um mich versammelt.

Die heiligsten Güter der Menschheit sind in Ihre Hand gelegt. Sie verwalten das was über alle Wirren der Zeit, ja über alles Zeitliche erhaben ist, das Ewige im Menschen. Durch die treue Erfüllung der Pflichten Ihres geistlichen Amtes leisten Sie aber auch dem Staate und der ganzen Gesellschaft einen grossen, ja einen unschätzbaren Dienst. Die Sorge des Tages wird die Menschen immer trennen, Streit und Parteiung sind unvermeidlich, Ihre Sendung aber ist es, die Versöhnung und den Frieden zu künden, den die Welt sich selbst nicht geben kann.

Der Glaube ist der sichere Anker, an dem ein jeder in den Stürmen und Kämpfen des Lebens Halt und Stütze findet. Sie können bei der Lehre des Glaubens und der Verwaltung Ihres Amtes stets des Schutzes der Staatsgewalt sicher sein.

Ich selbst bin ein treuer Sohn der Kirche, die mich in schweren Stunden Ergebenheit gelehrt, die Mir so oft im Unglücke Trost geboten, die Mir und Meinem Hause eine treue Führerin auf allen Lebenswegen gewesen. Ihren Vertretern entbiete Ich an diesem für Mich unvergesslichen Tage Meinen wärmsten und persönlichen Dank".

Повысше подае ся до вѣдомости Всч. духовеньства.

Вôдъ гр. кат. Еп. Ординаріята
Перемышль 22. Грудня 1908.

† КОНСТАНТИНЪ
Епископъ.

Ч. 77.

Ч. 6675. Енцікліка св. Отца Пія П. X.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

PII

DIVINA PROVIDENTIA

PAPAE X

IN QVINQUAGESIMO NATALI SACERDOTII SVI
EXHORTATIO
AD CLERUM CATHOLICUM

PIVS PP. X.

DILECTI FILII

SALVTEM ET APOSTOLICAM BENEDICTIONEM.

Haerent animo penitus, suntque plena formidinis, quae gentium Apostolus ad Hebraeos scribebat[1]), quum illos commonens de obedientiae officio praepositis debitae, gravissime affirmabat: *Ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri.* Haec nimirum sententia si ad omnes pertinet, quotquot in Ecclesia praesunt, at maxime in Nos cadit, qui, licet impares, supremam in ea auctoritatem, Deo dante, obtinemus. Quare noctu atque interdiu sollicitudine affecti, meditari atque eniti non intermittimus quaecumque ad incolumitatem faciant et incrementa dominici gregis. Interhaec unum praecipue Nos occupat: homines sacri ordinis eos omnino esse, qui pro muneris officio esse debent. Persuasum enim habemus, hac maxime via de religionis statu bene esse laetiusque sperandum. Idcirco, statim ut Pontificatum inivimus, quamquam universita-

[1]) XIII, 17.

tem cleri contuentibus, multiplices eius laudes elucebant, tamen venerabiles fratres catholici orbis Episcopos impensissime hortandos censuimus, ut nihil constantius nihil efficacius agerent, quam ut Christum formarent in iis, qui formando in ceteris Christo rite destinantur. Sacrorum autem Antistitum quae fuerint in hac re voluntates probe novimus. Novimus qua providentia, qua navitate in excolendo ad virtutem clero assidue connituntur: de quo illis non tam laudem impertivisse quam gratias palam habuisse libet.

At vero, quum ex huiusmodi Episcoporum curis iam plures e clero gratulamur caelestes concepisse ignes, unde gratiam Dei, ex impositione manum presbyteryii susceptam, vel resuscitarunt vel acuerunt, tum adhuc conquerendum superest, alios quosdam per diversas regiones non ita se probare, ut in ipsos tamquam in speculum, prout dignum est, plebs christiana coniiciens oculos, sumere possit quod imitetur. Ad hos porro cor Nostrum per hasce litteras patere volumus; videlicet ut cor patris, quod in conspectu aegrotantis filii anxia palpitat caritate. Hac igitur suadente, hortationibus Episcoporum hortationes addimus Nostras: quae quamvis eo spectent potissimum ut devios torpentesve ad meliora revocent, tamen etiam ceteris admoveant velimus incitamenta. Commonstramus iter quo quisque studiosius in dies contendat ut vere sit, qualem Apostolus nitide expressit, *homo Dei*[1]), iustaeque expectationi Ecclesiae respondeat. — Nihil plane inauditum vobis aut cuiquam novum dicemns, sed quae certe commeminisse omnes oportet: spem autem indit Deus, vocem Nostram fructum non exiguum esse habituram. Id equidem flagitamus: *Renovamini... spiritu mentis vestrae, et induite novum hominem, qui secundum Deum creatus est in iustitia, et sanctitate veritatis*[2]) :eritque hoc a vobis in quinquagesimo sacerdotii Nostri natali pulcherrimum acceptissimumque munus. Quumque Nos, *in animo contrito et spiritu humilitatis*[3], exactos in sacerdotio annos recogitabimus Deo; quidquid humani dolendum sit, videbimur quodammodo expiare, admonendo vos et cohortando *ut ambuletis digne Deo per omnia placentes*[4]). — Qua tamen in hortatione, non vestras tantum utilitates tuebimur, sed communes etiam catholicarum gentium; quum aliae ab aliis dissociari nequaquam possint. Etenim non eiusmodi est sacerdos, qui bonus malusve uni sibi esse queat; sed eius ratio et habitus vitae sane quantum habet consequentis effectus in populum. Sacerdos reapse bonus ubi est, quale ibi donum et quantum est!

Hinc porro, dilecti filii, hortationis Nostrae exordium capimus, ut vos nimirum ad eam vitae sanctimoniam, quam dignitatis gradus postulat, excitemus. — Quicumque enim sacerdotio potitur, eo non sibi tantum, sed aliis potitur: *Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis, quae sunt ad Deum*[5]). Idipsum et Christus indicavit, qui ad significandum quo demum actio sacerdotum spectet, eos cum sale itemque cum luce comparatos voluit. Lux ergo mundi, sal terrae, sacerdos est. Neminem sane fugit id praecipue fieri christiana veritate tradenda: at vero quem pariter fugiat, institutionem eiusmodi pro nihilo fere esse, si, quae sacerdos verbo tradat, exemplo suo non comprobet? Qui audiunt, contumeliose ii quidem, sed non immerito obiicient: *Confitentur se nosse Deum, factis autem negant*[6]); doctrinamque respuent, nec sacerdotis fruentur luce. Quam ob rem ipse Christus, factus sacerdotum forma, re primum, mox verbis docuit: *Coepit Iesus facere, et docere*[7]). — Item, sanctimonia

---

[1]) I. Tim VI, 11.
[2]) Ephes. IV, 23, 24.
[3]) Dan. III, 39.
[4]) Coloss. I, 10.
[5]) Hebr. V, I.
[6]) Tit. I, 16.
[7]) Act. I, 1.

posthabita, nihil admodum sacerdos sal terrae esse poterit; corruptum enim et contaminatum integritati minime aptum est conferendae: unde autem sanctitas abest, ibi corruptionem inesse oportet. Quapropter Christus, eamdem insistens similitudinem, sacerdotes tales sal infatuatum dicit, quod *ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras* atque adeo *conculcetur ab hominibus* [1]).

Quae quidem eo apertius patent, quod sacerdotali munere haud nostro nos fungimur nomine, sed Christi Iesu. *Sic nos* inquit Apostolus, *existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei* [2]) *: pro Christo ergo legatione fungimur* [3]) — Hac nempe de causa Christus ipse, non ad servorum, sed ad amicorum numerum nos adscripsit: *Iam non dicam vos servos... Vos autem dixi amicos: quia omnia quaecumque audivi a Patre meo, nota feci vobis... Elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis* [4]). — Est igitur nobis persona Christi gerenda: legatio vero ab ipso data sic obeunda, ut quo ille intendit, eo nos pertingamus. Quoniam vero *idem velle idem nolle, ea demum firma amititia est;* tenemur, ut amici, hoc sentire in nobis, quod et in Christo Iesu, qui est *sanctus, innocens, impollutus* [5]): ut legati ab eo, debemus doctrinis eius ac legi conciliare fidem hominum, easdem nimirum nos ipsi primum servantes: ut potestatis eius participes ad animos vinculis culparum levandos, conari nos omni studio oportet ne illis implicemur. At maxime ut ministri eius in praecellentissimo sacrificio, quod perenni virtute pro mundi vita innovatur, debemus ea animi conformatione uti, qua ille ad aram crucis seipsum obtulit hostiam immaculatam Deo. Nam si olim, in specie solummodo ac figura, tanta a sacerdotibus postulabatur sanctitas; ecquid a nobis, quum victima est Christus? *Quo non oportet igitur esse puriorem tali fruentem sacrificio? quo solari radio non splendidiorem manum carnem hanc dividentem? os quod igni spiritali repletur, linguam quae tremendo nimis sanguine rubescit* [6]? Perapte S. Carolus Borromaeus, in orationibus ad clerum, sic instabat: „Si meminissemus, dilec„tissimi fratres, quanta et quam digna in manibus nostris posuerit Dominus Deus, quantam istius„modi consideratio vim haberet ad nos impellendum ut vitam ecclesiasticis hominibus dignam du„ceremus! Quid non posuit in manu mea Dominus, quando proprium Filium suum unigenitum, „sibi coaeternum et coaequalem, posuit? In manu mea posuit thesauros suos omnes, sacramenta „et gratias; posuit animas, quibusi lli nihil est carius, quas sibi ipsi praetulit in amore, quas sanguine „suo redemit: in manu mea posuit caelum, quod et aperire et claudere ceteris possim... Quomodo „ergo adeo ingratus esse potero tantae dignationi et dilectioni, ut peccem contra ipsum? ut illius „honorem offendam? ut hoc corpus, quod suum est, inquinem? ut hanc dignitatem, hanc vitam, „eius obsequio consecratam, maculem?"

Ad hanc ipsam vitae sanctimoniam, de qua iuvat paulo fusius dicere, magnis Ecclesia spectat perpetuisque curis. Sacra idcirco Seminaria instituta: ubi, si litteris ac doctrinis imbuend. sunt qui in spem cleri adolescunt, at simul tamen praecipueque ad pietatem omnem a teneris annis sunt conformandi. Subinde vero dum ipsa candidatos diuturnis intervallis gradatim promovet nusquam, ut mater sedula, hortationibus de sanctitate assequenda parcit. Iucunda quidem ea sunt ad recolendum. Quum enim primo in sacram militiam cooptavit, voluit nos ea rite profiteri: *Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es, qui restitues haereditatem meam mihi* [7]) Quibus inquit Hieronymus, monetur *clericus* ut *qui, vel idse pars Domini est, vel Dominum par-*

[1]) Matth. v, 13.
[2]) I Cor. IV. 1.
[3]) II Cor. v, 20.
[4]) Ioan. XV, 15, 16.
[5]) Hebr. VII, 26.
[6]) S. Io. Chrysost. hom. LXXXII in Matth. II. 5.
[7]) PS. XV, 5.

tem habet, talem se exhibeat, *ut et ipse possideat Dominum, et possideatur a Domino*[1]) — Subdiaconis accensendos ipsa quam graviter est allocuta! *Iterum atque iterum considerare debetis attente quod onus hodie ultro appetitis;... quod si hunc ordinem susceperitis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo... perpetuo famulari, et castitatem, illo adiuvante, servare oportebit.* Tum denique: *Si usque nunc fuistis tardi ad ecclesiam, amodo debetis esse assidui: si usque nunc somnolenti, amodo vigiles:... si usque nunc inhonesti, amodo casti... Videte cuius ministerium vobis traditur!* — Diaconatu porro augendis sic per Antistitem a Deo precata est: *Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas et spiritualis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat.* — Sed eo acrius movet commonitio initiandis secerdotio facta: *Cum magno timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum ut caelestis sapientia,. probi mores et diuturna iustitiae observatio ad id electos commendet... Sit odor vitae vestrae delectamentum Ecclesiae Christi, ut praedicatione atque exemplo aedificetis domum, idest familiam Dei.* Maximeque omnium urget illud gravissime additum: *Imitamini quod tractatis:* quod profecto cum Pauli praecepto congruit: *ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu*[2]).

Talis igitur quum sit mens Ecclesiae de sacerdotum vita, mirum nemini esse possit, quod sancti Patres ac Doctores omnes ita de ea re consentiant, ut illos fere nimios quis arbitretur: quos tamen si prudenter aestimemus, nihil eos nisi apprime verum rectumque docuisse iudicabimus. Eorum porro sententia haec summatim est. Tantum scilicet inter sacerdotem et quemlibet probum virum intercedere debet discriminis, quantum inter caelum et terram: ob eamque causam, virtuti sacerdotali cavendum non solum ne gravioribus criminibus sit affinis, sed ne minimis quidem. In quo virorum tam venerabilium iudicio Tridentina Synodus stetit, quum monuit clericos ut fugerent *levia etiam delicta, quae in ipsis maxima essent*[3]): maxima scilicet, non re ipsa, sed respectu peccantis, in quem, potiore iure quam in templorum aedificia, illud convenit: *Domum tuam decet sanctitudo*[4]).

Iam sanctitas eiusmodi, qua sacerdotem carere sit nefas, videndum est in quo sit ponenda: id enim si quis ignoret vel praepostere accipiat, magno certe in discrimine versatur. Equidem sunt qui putent, quin etiam profiteantur, sacerdotis laudem in eo collocandam omnino esse, ut sese aliorum utilitatibus totum impendat: quamobrem, dimissâ fere illarum cura virtutum, quibus homo perficitur ipse (eas ideo vocitant *passivas*), aiunt vim omnem atque studium esse conferenda ut *activas* virtutes quis excolat exerceatque. Haec sane doctrina mirum quantum fallaciae habet atque exitii. De ea Decessor noster fel. rec. sic pro sua sapientia edixit[5]): „Christianas... „virtutes, alias temporibus aliis accommodatas esse, is solum velit, qui Apostoli verba non memi„nerit: *Quos praescivit, et praedestinavit conformes fieri imaginis Filii sui*[6]). Magister et exem„plar sanctitatis omnis Christus est, ad cuius regulam aptari omnes necesse est, quotquot avent „beatorum sedibus inseri. Iamvero haud mutatur Christus progredientibus saeculis, sed idem *heri* „*et hodie: ipse et in saecula*[7]); Ad omnium igitur aetatum homines pertinet illud: *Discite a me,* „*quia mitis sum, et humilis corde*[8]), nulloque non tempore Christus se nobis exhibet *factum obe-*

---

[1]) Ep. LII, ad Nepotianum, n. 5.
[2]) Coloss, I, 28.
[3]) Sess. XXII, *de reform.*, c. 1.
[4]) Ps. XCII, 5.
[5]) Ep. *Testem benevolentiae*, ad Archiep. Baltimor., 22 ian. 1899.
[6]) Rom. VIII, 29.
[7]) Hebr. XIII. 8.
[8]) Matth. XI, 29.

„dientem usque ad mortem[1]*)*; valetque quavis aetate Apostoli sententia: *Qui... sunt Christi car-„nem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis*“[2]) — Quae documenta si quidem spectant unumquemque fidelium, propius tamen ad sacerdotes attinent: ipsique prae ceteris dicta sibi habeant quae idem Decessor Noster apostolico ardore subiecit: „Quas utinam virtutes multo nunc „plures sic colerent, ut homines sanctissimi praeteritorum temporum! qui demissione animi, obe-„dientia, abstinentia, *potentes* fuerunt *opere et sermone*, emolumento maximo, nedum religiosae rei, „sed publicae ac civilis“. Ubi animadvertere non abs re fuerit, Pontificem prudentissimum iure optimo singularem abstinentiae mentionem intulisse, quam evangelico verbo dicimus, abnegationem sui. Quippe hoc praesertim capite, dilecti filii, robur et virtus et fructus omnis sacerdotalis muneris continetur: hoc neglecto, exoritur quidquid in moribus sacerdotis possit oculos animosque fidelium offendere. Nam si turpis lucri gratia quis agat, si negotiis saeculi se involvat, si primos appetat accubitus ceterosque despiciat, si carni et sanguini acquiescat. si quaerat hominibus placere, si fidat persuasibilibus humanae sapientiae verbis; haec omnia inde fluunt, quod Christi mandatum negligit conditionemque respuit ab ipso latam: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum*[3]).

Ista Nos quum adeo inculcamus, illud nihilo minus sacerdotem admonemus, non sibi demum soli vivendum sancte; ipse enimvero est operarius, quem Christus *exiit... conducere in vineam suam*[4]). Eius igitur est fallaces herbas evellere, serere utiles, irrigare, tueri ne inimicus homo superseminet zizania. Cavendum propterea sacerdoti ne, inconsulto quodam intimae perfectionis studio adductus, quidquam praetereat de muneris partibus quae in aliorum bonum conducant. Cuiusmodi sunt verbum Dei nuntiare, confessiones rite excipere, adesse infirmis praesertim morituris, ignaros fidei erudire, solari moerentes, reducere errantes, usquequaque imitari Christum: *Qui pertransiit benefaciendo et sanando omnes opressos a diabolo*[5]) — Inter haec vero insigne Pauli monitum sit menti defixum: *Neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat: sed qui incrementum dat, Deus*[6]). Liceat quidem euntes et flentes mittere semina; liceat ea labore multo fovere: sed ut germinent edantque optatos fructus, id nempe unius Dei est eiusque praepotentis auxilii. Hoc accedit magnopere considerandum, nihil praeterea esse homines nisi instrumenta, quibus ad animorum salutem utitur Deus; ea oportere idcirco ut apta sint quae a Deo tractentur. Qua sane ratione? Num ulla putamus vel insita vel parta studio praestantia moveri Deum ut opem adhibeat nostram ad suae gloriae amplitudinem? Nequaquam: scriptum est enim: *Quae stulta sunt mundi elegit Deus, ut confundat sapientes; et infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: et ignobilia mundi, et contemptibilia elegit Deus, et ea quae non sunt, ut ea quae sunt destrueret*[7]). Unum nimirum est quod hominem cum Deo coniungat, unum quod gratum efficiat, atque non indignum eius misericordiae administrum: vitae morumque sanctimonia. Haec, quae demum est supereminens Iesu Christi scientia, sacerdoti si desit, desunt ei omnia. Nam, ab ea disiunctae, ipsa exquisitae doctrinae copia (quam Nosmetipsi nitimur in clero provehere), ipsaque agendi dexteritas et sollertia, etiamsi emolumenti aliquid vel Ecclesiae vel singulis afferre possint, non raro tamen detrimenti iisdem sunt flebilis causa. Sanctimonia vero qui ornetur et affluat, is quam multa possit, vel infimus, mirifice salutaria in populo Dei aggredi et perficere, complura

[1]) Philipp. II, 8.
[2]) Gal. v. 24.
[3]) Matth. XVI 24.
[4]) Matth. xx, 1.
[5]) Act. x, 38.
[6]) I Cor. III, 7.
[7]) I Cor. I, 27, 28.

ex omni aetate testimonia loquuntur: praeclare non remota memoria, Ioannes Bapt. Vianney, animarum in exemplum curator, cui honores Caelitum Beatorum Nosmet decrevisse laetamur. — Sanctitas una nos efficit, quales vocatio divina exposcit: homines videlicet mundo crucifixos, et quibus mundus ipse sit crucifixus; homines in novitate vitae ambulantes, qui, ut Paulus monet[1]) *in laboribus, in vigiliis, in ieiuniis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo veritatis* seipsos exhibeant ut ministros Dei; qui unice in caelestia tendant, et alios eodem adducere omni ope contendant.

Quoniam vero, ut nemo unus ignorat, vitae sanctitas eatenus fructus est voluntatis nostrae, quoad haec gratiae subsidio roboretur a Deo, abunde nobis Deus ipse providit, ne gratiae munere, si velimus, ullo tempore careamus; idque in primis assequimur studio precandi. — Sane precationem inter et sanctimoniam is necessario intercedit usus, ut altera esse sine altera nullo modo possit. Quocirca consentanea omnino veritati est ea sententia Chrysostomi: *Arbitror cunctis esse manifestum, quod simpliciter impossibile sit absque precationis praesidio cum virtute degere*[2]): acuteque Augustinus conclusit: *Vere novit recte vivere, qui recte novit orare*[3]). Quae nobis documenta Christus ipse et crebra hortatione et maxime exemplo suo firmius persuasit. Nempe orandi causa vel in deserta secedebat, vel montes subibat solus; noctes solidas totus in eo exigebat; templum frequenter adibat; quin etiam, stipantibus turbis, ipse erectis in caelum oculis palam orabat; denique suffixus cruci, medios inter mortis dolores, cum clamore valido et lacrimis supplicavit Patri. — Hoc igitur certum ratumque habeamus, sacerdotem, ut gradum officiumque digne sustineat suum, precandi studio eximie deditum esse oportere. Saepius quidem dolendum quod ipse ex consuetudine potius id faciat quam ex animi ardore; qui statis horis oscitanter psallat vel pauculas interserat preces, nec deinde ullam de die partem memor tribuat alloquendo Deo, pie sursum adspirans. Sed enim sacerdos multo impensius ceteris paruisse debet Christi praecepto: *Oportet semper orare*[4]); cui inhaerens Paulus tantopere suadebat: *Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione*[5]): *Sine intermissione orate*[6]). Animo quippe sanctimoniae propriae aeque ac salutis alienae cupido quam multae per diem sese dant occasiones ut in Deum feratur! Angores intimi, tentationum vis ac pertinacia, virtutum inopia, remissio ac sterilitas operum, offensiones et negligentiae creberrimae, timor demum ad iudicia divina; haec omnia valde incitant ut ploremus coram Domino, ac, praeter impetratam opem, bonis ad ipsum meritis facile ditescamus. Neque nostra tantummodo ploremus causa oportet. In ea, quae latius ubique funditur, scelerum colluvione, nobis vel maxime imploranda exorandaque est divina clementia; nobis instandum apud Christum, sub mirabili Sacramento omnis gratiae benignissime prodigum: *Parce, Domine, parce populo tuo.*

Illud in dac parte caput est, ut aeternarum rerum meditationi certum aliquod spatium quotidie concedatur. Nemo est sacerdos qui possit hoc sine gravi incuriae nota et animae detrimento praetermittere. Ad Eugenium III, sibi quondam alumnum, tunc vero romanum Pontificem, Bernardus Abbas sanctissimus scribens, eum libere obnixeque admonebat, ne unquam a quotidiana divinorum meditatione vacaret, nulla admissa excusatione curarum, quas multas et maximas supremus habet apostolatus. Id autem se iure exposcere contendebat, utilitates eiusdem exercitationis ita enu-

---

1) II Cor. II, 5 et seqq
2) De precatione, orat. 1.
3) Hom. IC ex 50.
4) Luc. XVIII, 1
5) Coloss. IV, 2.
6) I Thess. V, 17.

merans prudentissime: *Fontem suum, id est mentem, de qua oritur, purificat consideratio. Deinde regit affectus, dirigit actus, corrigit excessus, componit mores, vitam honestat et ordinat; postremo divinarum pariter et humanarum rerum scientiam confert. Haec est quae confusa disterminat, hiantia cogit, sparsa colligit, secreta rimatur, vera vestigat, verisimilia examinat, ficta et fucata explorat. Haec est quae agenda praeordinat, acta recogitat, ut nihil in mente resideat aut incorrectum aut correctione egens. Haec est quae in prosperis adversa praesentit, in adversis quasi non sentit; quorum alterum fortitudinis, alterum prudentiae est*[1]. Quae quidem magnarum utilitatum summa, quas meditatio parere est nata, nos item docet atque admonet, quam sit illa, non modo in omnem partem salutaris, sed admodum necessaria.

Quamvis enim varia sacerdotii munia augusta sint et plena venerationis, usu tamen frequentiore fit ut ipsa tractantes non ea plane qua par est religione perpendant. Hinc, sensim defervescente animo, facilis gressus ad socordiam, atque adeo ad fastidium rerum sacerrimarum. Accedit, quod sacerdotem quotidiana consuetudine versari necesse sit quasi *in medio nationis pravae*, ut saepe, in pastoralis ipsa caritatis perfunctione, sit sibi pertimescendum ne lateant inferni anguis insidiae. Quid, quod tam est proclive, de mundano pulvere etiam religiosa corda sordescere? Apparet igitur quae et quanta urgeat necessitas ad aeternorum contemplationem quotidie redeundi, ut adversus illecebras mens et voluntas, renovato subinde robore, obfirmentur. — Praeterea expedit sacerdoti quadam instrui facilitate assurgendi nitendique in caelestia, qui caelestia sapere, eloqui, suadere omnino debet; qui sic debet vitam suam omnem supra humana instituere, ut quidquid pro sacro munere agit, secundum Deum agat, instinctu ductuque fidei. Iamvero hunc animi habitum, hanc veluti nativam cum Deo coniunctionem efficit maxime ac tuetur quotidianae meditationis praesidium; id quod prudenti cuique tam perspicuum est, ut nihil opus sit longius persequi. — Quarum rerum confirmationem petere licet, sane tristem, ex eorum vita sacerdotum, qui divinorum meditationem vel parvi pendunt vel plane fastidiunt. Videas enim homines, in quibus *sensus Christi*, illud tam praestabile bonum, oblanguit; totos ad terrena conversos, vana consectantes, leviora effutientes; sacrosancta obeuntes remisse, gelide, fortasse indigne. Iampridem ipsi, unctionis sacerdotalis recenti charismate perfusi, diligenter parabant ad psallendum animam, ne perinde essent ac qui tentant Deum; opportuna quaerebant tempora locaque a strepitu remotiora; divina scrutari sensa studebant, laudabant, gemebant, exsultabant spiritum effundebant cum Psalte. Nunc vero, quantum mutati ab illis sunt!... — Itemque vix quidquam in ipsis residet de alacri ea pietate quam spirabant erga divina mysteria. Quam dilecta erant olim tabernacula illa! gestiebat animus adesse in circuitu mensae Domini, et alios ad eam atque alios advocare pios. Ante sacrum quae munditiës, quae preces desiderantis animae! tum in ipso agendo quanta erat reverentia, augustis caeremoniis decore suo integris; quam effusae ex praecordiis gratiae: feliciterque manabat in populum bonus odor Christi!... — *Rememoramini*, obsecramus, dilecti filii, *rememoramini... pristinos dies*[2]: tunc nempe calebat anima, sanctae meditationis studio enutrita.

In his autem ipsis, qui *recogitare corde*[3]) gravantur vel negligunt, non desunt sane qui consequentem animi sui egestatem non dissimulent, excusentque, id causae obtendentes, se totos agitationi ministerii dedidisse, in multiplicem aliorum utilitatem. Verum falluntur misere. Nec enim assueti cum Deo colloqui, quum de eo ad homines dicunt vel consilia christianae vitae impertiunt, prorsus carent divino afflatu; ut evangelicum verbum videatur in ipsis fere intermortuum.

---

[1]) *De Consid.* L, I, c. 7.

[2]) Hebr. x, 32.

[3]) Ierem. XII, 11.

Vox eorum, quantavis prudentiae vel facundiae laude clarescat, vocem minime reddit Pastoris boni, quam oves salutariter audiant: strepit enim diffluitque inanis, atque interdum damnosi fecunda exempli non sine religionis dedecore et offensione bonorum. Nec dissimiliter fit in ceteris partibus actuosae vitae: quippe vel nullus inde solidae utilitatis proventus vel brevis horae, consequitur, imbre deficiente caelesti, quem sane devocat uberrimum *oratio humiliantis se*[1]. — Quo loco facere quidem non possumus quin eos vehementer doleamus, qui pestiferis novitatibus abrepti, contra haec sentire non vereantur, impensamque meditando et precando operam quasi perditam arbitrentur. Proh funesta caecitas! Utinam, secum ipsi probe considerantes, aliquando cognoscerent quorsum evadat neglectus iste contemptusque orandi. Ex eo nimirum germinavit superbia et contumacia; unde nimis amari excrevere fructus, quos paternus animus et commemorare refugit et omnino resecare exoptat. Optatis annuat Deus; qui benigne devios respiciens, tantâ in eos copia *spiritum gratiae et precum* effundat, ut errorem deflentes suum, male desertas vias communi cum gaudio volentes repetant, cautiores persequantur. Item ut olim Apostolo[2], ipse Deus sit Nobis testis, quo modo eos omnes cupiamus in visceribus Iesu Christi!

Illis igitur vobisque omnibus, dilecti filii, alte insideat hortatio Nostra, quae Christi Domini est: *Videte vigilate et orate*[3]. Praecipue in pie meditandi studio uniuscuiusque elaboret industria, elaboret simul animi fiducia, identidem rogantis: *Domine, doce nos orare*[4]. Nec parvi quidem momenti esse nobis ad meditandum debet peculiaris quaedam causa; scilicet quam magna vis consilii virtutisque inde profluat, bene utilis ad rectam animarum curam, opus omnium perdifficile. — Cum re cohaeret, et est memoratu dignum, Sancti Caroli pastorale alloquium: „Intelligite, fratres, nil „aeque ecclesiasticis omnibus viris esse necessarium ac est oratio mentalis, actiones nostras om„nes praecedens, concomitans et subsequens: *Psallam*, inquit propheta, *et intelligam*[5]. Si Sacra„menta ministras, o frater, meditare quid facis; si Missam celebras, meditare quid offers, si psal„lis, meditare cui et quid loqueris; si animas regis, meditare quonam sanguine sint lavatae"[6]. Quapropter recte ac iure Ecclesia nos ea davidica sensa iterare frequentes iubet: *Beatus vir, qui in lege Domini meditatur*; *voluntas eius permanet die ac nocte, omnia quaecumque faciet semper prosperabuntur.* — Ad haec, unum denique instar omnium sit nobile incitamentum. Sacerdos enim si *alter Christus* vocatur et est communicatione potestatis, nonne talis omnino et fieri et haberi debeat etiam imitatione factorum?... *Summum igitur studium nostrum sit in vita Iesu Christi meditari*[7].

Cum divinarum rerum quotidiana consideratione magni refert ut sacerdos piorum librorum lectionem, eorum in primis qui divinitus inspirati sunt, coniungat assiduus. Sic Paulus mandabat Timotheo: *Attende lectioni*[8]. Sic Hieronymus, Nepotianum de vita sacerdotali instituens, id inculcabat: *Nunquam de manibus tuis sacra lectio deponatur:* cuius rei hanc subtexebat causam: *Disce quod doceas: obtine eum, qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut possis exhortari in doctrina sana, et contradicentes revincere.* Quantum enimvero proficiunt sacerdotes qui constanti hoc praestant assuetudine; ut sapide praedicant Christum, utque mentes animosque audientium, potius quam emolliant et mulceant, ad meliora impellunt, ad superna erigunt desideria! — Sed alia quoque de causa, atque eâ in rem vestram, dilecti filii, frugifera, praeceptio

---

1) Eccli. XXXV, 21.
2) Philipp. r, 8.
3) Marc. XIII, 33.
3) Luc. XI, 1.
5) Ps. c. 2.
6) Ex orationib. ad clerum.
7) De imit. Chr. I, 1.
8) 1 Tim. IV. IV, 13.

valet eiusdem Hieronymi: *Semper in manu tua sacra sit lectio*[1]). Quisenim nesciat maximam esse in amici animum vim caiuspiam amici qui candide moneat, consilio iuvet, carpat excitet, ab errore avocet? *Beatus, qui invenit amicum verum*[2])... *qui autem invenit illum, invenit thesaurum*[3]). Iamvero amicos vere fideles adscribere ipsi nobis pios libros debemus. De nostris quippe officiis ac de praescriptis legitimae disciplinae graviter commonefaciunt; repressas in animo caelestes voces suscitant, desidiam propositorum castigant; dolosam obturbant tranquilitatem; minus probabiles affectiones, dissimulatas, coarguunt; pericula detegunt, saepenumero incautis patentia. Haec autem omnia sic illi tacita cum benevolentia praestant, ut se nobis non modo amicos praebeant, sed amicorum perquam optimos praebeant. Siquidem habemus, quum libeat, quasi leteri adhaerentes, intimis necessitatibus nullâ non hora promptos; quorum vox nunquam est acerba consililium nunquam cupidum, sermo nunquam timidus aut mendax. — Librorum piorum saluberrimam efficacitatem multa quidem eaque insignia declarant exempla; at exemplum profecto eminet Augustini, cuius promerita in Ecclesiam amplissima inde auspicium duxerunt: *Tolle, lege, tolle lege... Arripui* (epistolas Pauli apostoli), *aperui et legi in silentio... Quasi luce securitatis infusa cordi meo, omnis dubitationis tenebrae diffugerunt*[4]) Sed contra heu! saepius accidit nostra aetate, ut homines e clero tenebris dubitationis sensim offundantur et saeculi obliqua sectentur, eo prasertim quod piis divinisque libris longe alios omne genus atque ephemeridum turbam praeoptent, ea quidem scatentia errore blando ac lue. Vobis, dilecti filii, cavete: adultae provectaeque aetati ne fidite, neve sinite spe fraudulenta illudi, ita vos posse aptius communi bono prospicere. Certi custodiantur fines, tum quos Ecclesiae leges praestituant, tum quos prudentia cernat et caritas sui: nam venena istaec semel quis animo imbiberit, concepti exitii perraro quidem effugiet damna.

Porro emolumenta, tum a sacra lectione, tum ex ipsa meditatione caelestium quaesita, futura certe sunt sacerdoti uberiora, si argumenti quidpiam accesserit, unde ipsemet dignoscat an lecta et meditata religiose studeat in usu vitae perficere. Est apposite ad rem egregium quoddam documentum Chrysostomi, sacordoti praesertim exhibitum. Quotidie sub noctem, antequam somnus obrepat, *excita iudicium conscientiae tuae; ab ipsa rationem exige, et quae interdiu mala cepisti consilia... fodica et dilania, et de eis poenam sume*[5]). Quam rectum id sit ac fructuosum christianae virtuti, prudentiores pietatis magistri luculenter evincunt, optimis quidem monitis et hortamentis. Praeclarum illud referre placet e disciplina Sancti Bernardi: *Integritatis tuae curiosus explorator, vitam tuam in quotidiana discussione examina. Attende diligenter quantum proficias vel quantum deficias... Stude cognoscere te.... Pone omnes transgressiones tuas ante oculos tuos. Statue te ante te tamquam ante alium; et sic te ipsum plange*[6]).

Etiam in hac parte probrosum vere sit, si Christi dictum eveniat: *Filii huius saeculi prudentiores filiis lucis*[7])! Videre licet quanta illi sedulitate sua negotia procurent: quam saepe data et accepta conferant; quam accurate restricteque rationes subducant; iacturas factas ut doleant, seque ipsi acrius excitent ad sarciendas. Nos vero, quibus fortasse ardet animus ad aucupandos honores, ad rem familiarem augendam, ad captandam praesidio scientiae praedicationem unice et gloriam; negotium maximum idemque perarduum, sanctimoniae videlicet adeptionem, lan-

---

[1]) Ep. LXIII ad Paulinum, II. 6.
[2]) Eccli. XXV, 12.
[3]) Ib., VI, 14.
[4]) Conf. I. VIII, c. 12.
[5]) Exposit. in Ps. IU, n. 8.
[6]) Meditationes piissimae, c. v, de quotid. sui ipsius exam.
[7]) Luc. XVI, 8.

guentes, fastidiosi tractamus. Nam vix interdum apud nos colligimus et exploramus animum ; qui propterea paene silvescit, non secus ac vinea pigri, de qua scriptum : *Per agrum hominis pigri transivi, et per vineam viri stulti : et ecce totum repleverant urticae, et operuerunt superficiem eius spinae, et maceria lapidum destructa erat*[1]. — Ingravescit res, crebrescentibus circum exemplis pravis, sacerdotali ipsi virtuti haud minime infestis, ut opus sit vigilantius quotidie incedere ac vehementius obniti. Iam experiendo cognitum est, qui frequentem in se censuram et severam de cogitatis, de dictis, de factis peragat, eum plus valere animo, simul ad odium et fugam mali, simul ad studium et ardorem boni. Neque minus experiendo compertum, quae incommoda et damna fere accidant declinanti tribunal illud, ubi sedeat iudicans iustitia, stet rea et ipsum accusans conscientia. In ipso frustra quidem desideres eam agendi circumspectionem, quae adeo in christiano homine probatur, de minoribus quoque noxis vitandis; eamque verecundiam animi, maxime sacerdotis propriam, ad omnem vel levissimam in Deum offensam expavescentis. Quin immo indiligentia atque neglectus sui nonnunquam eo deterius procedit, ut ipsum negligant poenitentiae sacramentum: quo nihil sane opportunius infirmitati humanae suppeditavit Christus insigni miseratione. — Diffitendum certe non est, acerbeque est deplorandum, non ita raro contingere, ut qui alios a peccando fulminea sacri eloquii vi deterret, nihil tale metuat sibi culpisque obcallescat, qui alios hortatur et incitat ut labes animi ne morentur debita religione detergere, id ipse tam ignave faciat atque etiam diuturno mensium spatio cunctetur, qui aliorum vulneribus oleum et vinum salutare novit infundere, saucius ipse secus viam iaceat, nec medicam fratris manum, eamque fere proximam, providus sibi requirat. Heu quae passim consecuta sunt hodieque consequuntur, prorsus indigna coram Deo et Ecclesia, perniciosa christianae multitudini, indecora sacerdotali ordini!

Haec Nos, dilecti filii, pro conscientiae officio quum reputamus, oppletur animus aegritudine, et vox cum gemitu erumpit: Vae sacerdoti, qui suum tenere locum nesciat, et nomen Dei sancti, cui esse sanctus debet, infideliter polluat! Optimorum corruptio, deterrimum: *Grandis dignitas sacerdotum, sed grandis ruina eorum, si peccant, laetemur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum: non est tanti gaudii excelsa tenuisse, quanti moeroris de sublimioribus corruisse*[2]! Vae igitur sacerdoti, qui, immemor sui, precandi studium deserit, qui piarum lectionum pabulum respuit, qui ad se ipsum nunquam regreditur ut accusantis conscientiae exaudiat voces! Neque crudescentia animi vulnera, neque Ecclesiae matris ploratus movebunt miserum, donec eae feriant terribiles minae: *Excaeca cor populi huius, et aures eius aggrava: et oculos eius claude: ne forte videat oculis suis, et auribus suis audiat, et corde suo intelligat, et convertatur, et sanem eum*[3]. — Triste omen ab unoquoque vestrum, dilecti filii, avertat dives in misericordia Deus; ipse qui Nostrum intuetur cor, nulla prorsus in quemquam amaritudine affectum, sed omni pastoris et patris caritate in omnes permotum: *Quae est enim nostra spes, aut gaudium, aut corona gloriae? nonne vos ante Dominum nostrum Iesum Christum*[4]?

At videtis ipsi, quotquot ubique estis, quaenam in tempora, arcano Dei consilio, Ecclesia inciderit. Videte pariter et meditamini quam sanctum officium vos teneat, ut a qua tanto dignitatis honore donati estis, eidem contendantis adesse et succurrere laboranti. Itaque in clero, si unquam alias, nunc opus maxime est virtute non mediocri; in exemplum integra, experrecta, operosa, paratissima demum facere pro Christo et pati fortia. Neque aliud quidquam est quod cu-

---

[1]) Prov. XXIV, 30, 31.
[2]) S. Hierom. in Ezech. I. XIII, c. 44. v. 30.
[3]) Is. VI, 10.
[4]) I Thess. II, 19.

pidiore. Nos animo precemur et optemus vobis, singulis et universis. — In vobis igitur intemerato semper honore floreat castimonia, nostri ordinis lectissimum ornamentum, cuius nitore sacerdos, ut adsimilis efficitur angelis, sic in christiana plebe venerabilior praestat sanctisque fructibus fecundior. — Vigeat perpetuis auctibus reverentia et obedientia, iis solemni ritu promissa, quos divinus Spiritus rectores constituit Ecclesiae: praecipue in obsequio huic Sedi Apostolicae iustissime debito mentes animique arctioribus quotidie fidelitatis nexibus devinciantur. — Excellatque in omnibus caritas, nullo modo quaerens quae sua sunt: ut, stimulis qui humanitus urgent invidae contentionis cupidaeve ambitionis cohibitis, vestra omnium studia ad incrementa divinae gloriae fraterna aemulatione conspirent. Vestrae beneficia caritatis *multitudo magna languentium, caecorum, claudorum, aridorum*, quam misserima, expectat, vel maxime expectant densi adolescentum greges, civitatis et religionis spes carissima, fallaciis undique cincti et corruptelis. Studete alacres non modo sacra catechesi impertienda, quod rursus enixiusque commendamus, sed, omni quacumque liceat ope consilii et sollertiae, bene optimeque mereri de omnibus. Sublevando, tutando, medendo, pacificando, hoc demum velitis ac propemodum sitiatis, lucrari vel obstingere animas Christo. Ab inimicis eius heu quam impigre, quam laboriose, quam non trepide agitur instatur, exitio animarum immenso! – Ob hanc potissime caritatis laudem Ecclesia catholica gaudet et gloriatur in clero suo, christianam pacem evangelizante, salutem atqua humanitatem afferente, ad gentes usque barbaras: ubi ex magnis eius laboribus, profuso nonnunquam sanguine consecratis. Christi regnum latius in dies profertur et fides sancta enitet novis palmis augustior. — Quod si, dilecti filii, effusae caritatis vestrae officiis simultas, convicium, calumnia, ut persaepe fit, responderit, nolite ideo tristitiae succumbere *nolite deficere bene facientes*[1]). Ante oculos obversentur illorum agmina, numero meritisque insignia, qui per Apostolorum exempla, in contumeliis pro Christi nomine asperrimis, *ibant gaudentes, maledicti benedicebant.* Nempe filii sumus fratersque Sanctorum, quorum nomina splendent in libro vitae, quorum laudes nuntiat Ecclesia: *Non inferamus crimen gloriae nostrae*[2])!

Instaurato et aucto in ordinibus cleri spiritu gratiae sacerdotalis. multo quidem efficacius valebunt Nostra. Deo adspirante, proposita ad cetera, quaecumque late sunt, instauranda. Quapropter ad ea quae supra exposuimus, certa quaedam adiicere visum est, tamquam subsidia eidem gratiae custodiendae et alendae opportuna. Est primum, quod nemini sane non cognitum et probatum, sed non item omnibus re ipsa exploratum est, pius animae recessus ad Exercitia, quae vocant, spiritualia; annus, si fieri possit, vel apud se singulatim, vel potius una cum aliis, unde largior esse fructus consuevit, salvis Episcoporum praescriptis. Huius instituti utilitates iam Ipsi satis laudavimus, quum nonnulla in eodem genere ad cleri romani disciplinam pertinentia edeximus[3]). — Nec minus deinde proficiet animis, si consimilis recessus, ad paucas horas, menstruus, vel privatim vel communiter habeatur: quem morem libentes videmus pluribus iam locis inductum ipsis Episcopis faventibus, atque interdum praesidentibus coetui. — Aliud praeterea cordi est commendare: adstrictiorem quamdam sacerdotum, ut fratres addecet, inter se coniunctionem, quam episcopalis auctoritas firmet ac moderetur. Id sane commendabile quod in societatem coalescant ad mutuam opem in adversis parandam, ad nominis et munerum integritatem contra hostiles astus tuendam, ad alias istiusmodi causas. At pluris profecto interest, consociationem eos inire ad facultatem doctrinae sacrae excolendam, in primisque ad sanctum vocationis propositum impen-

---

[1]) II. Thess. III, 13.
[2]) I. Mach. IX, 10.
[3]) Ep. Experiendo ad Card. in Urbe Vicarium. 27 dec. 1904.

siore cura retinendum, ad animarum provehendas rationes, consiliis viribusque collatis. Testantur Ecclesiae annales, quibus temporibus sacerdotes passim in communem quamdam vitam convenie-bant, quam bonis fructibus id genus societas abundarit. Tale aliquid quidni in hanc ipsam aeta-tem, congruenter quidem locis et muniis, revocari queat? pristini etiam fructus, in gaudium Ec-clesiae, nonne sint recte sperandi? Nec vero desunt instituti similis societates, sacrorum Antisti-tum comprobatione auctae; eo utiliores, quo quis maturius, sub ipsa sacerdotii initia, amplectatur. Nosmetipsi unam quamdam, bene aptam experti, fovimus in episcopali munere, eamdem etiamnum aliasque singulari bonevolentia prosequimur. Ista sacerdotalis gratiae adiumenta, eaque item quae vigil Episcoporum prudentia pro rerum opportunitate suggerat, vos, dilecti filii, sic aestimate, sic adhibete, ut magis in dies magisque *digne ambuletis vocatione qua vocati estis*[1]) ministerium ve-strum honorificantes, et perficientes in vobis Dei voluntatem, quae nempe est *sanctificatio vestra.*

Huc enimvero feruntur praecipuae cogitationes curaeque Nostrae: propterea sublatis in caelum oculis, supplices Christi Domini voces super universum clerum frequenter iteramus: *Pater sancte sanctifica eos*[2]). In qua pietate laetamur permultos ex omni fidelium ordine No-biscum comprecantes habere, de communi vestro et Ecclesiae bono vehementer sollicitos: quin etiam iucundum accidit, haud paucas esse generosioris virtutis animas, non solum in sacratis sep-tis, sed in media ipsa saeculi consuetudine, quae ob eamdem causam sese victimas Deo votivas non intermissa contentione exhibeant. Puras eximiasque eorum preces in odorem suavitatis sum-mus Deus accipiat, neque humillimas abnuat preces Nostras. Faveat, exoramus, clemens idem et providus: atque e sanctissimo dilecti Filii sui Corde divitias gratiae, caritatis, virtutis omnis uni-versum in clerum largiatur. — Postremo, libet gratam ex animo vicem referre vobis, dilecti filii de votis faustitatis quae, appetente sacerdotii Nostri natali quinquagesimo, multiplici pietate obtu-listis: votaque pro vobis Nostra, quo cumulatius eveniant, magnae Virgini Matri concredita vo-lumus, Apostolorum Reginae. Haec etenim illas sacri ordinis felices primitias exemplo suo edo-cuit quemadmodum perseverarent unanimes in oratione, donec induerentur superna virtute: eam-demque ipsis virtutem multo sane ampliorem sua deprecatione impetravit, consilio auxit et com-munivit, ad fertilitatem laborum laetissimam. — Optamus interea, dilecti filii, ut pax Christi exul tet in cordibus vestris cum gaudio Spiritus Sancti; auspice Apostolica Benedictione, quam vobis omnibus peramanti voluntate impertimus.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die IV Augusti anno MCMVIII, Pontificatus No-stri ineunte sexto.

PIVS PP. X.

Тое подае ся до вѣдомости Всеч. Духовеньства и поручаєся на найблизшôмъ соборчику декан. вспôльно перечитати и прекраснї наставленя св. Отца обговорити.

Вôдъ гр. кат. Еп. Ординаріята
Перемышль 21. Грудня 1908.

---

[1]) Ephes IV. 1.
[2]) Ioan. XVII, 11, 17.

ХРОНИКА.

Тит. Совѣтниками Еп. Консисторіи именованй:

Всеч. о. Ковшевичь Михаилъ, выс. деканъ Варяжскій и парохъ въ Ульвôвку и Всеч. о. Федоровичь Кароль, деканъ Варяжскій и парохъ въ Войславичахъ.

Вôдличія крылошаньскй получили:

Ч. 227/орд. о. Дуркотъ Володимиръ, парохъ въ Мысцовôй и о. Сѣлецкій Александеръ, парохъ Дошницѣ.

Ч. 7906. о. Прислопскій Александеръ, парохъ въ Краснôй и о. Мудрый Іоанъ, парохъ въ Бонзрôвцѣ.

Ч. 8334. о. Калимонъ Григорій пар. Рышковôй воли, о. Прокопъ Іоанъ, парохъ въ Добрôй и о. Клишь Василій, парохъ въ Сѣнявѣ.

Сотрудництва получили:

Ч. 8114. о. Пасѣчиньскій Теодоръ въ Радымнѣ.
„ 8381. „ Боднаръ Володимиръ въ Дубнѣ.
„ 8522. „ Гриньчукъ Іоанъ, нов. пресв. въ Никловичахъ.
„ 8523. „ Сенета Богданъ, нов. пресв. въ Чорнôй.
„ 8524. „ Гарасовскій Станиславъ, н. прес. въ Волчи дôльнôй.
„ 8525. „ Тимчукъ Іоанъ, нов. пресв. въ Молодычи.

Въ пропозицию принятй:

Ч. 8460. На парохію Поляны суровичй: Гамерскій Іоанъ.

„ 8462. На парохію Посада Рыботицка: 1, Ґоцкій Ал., 2. Саламонъ Онисимъ, 3. Лысякъ Мирославъ, 4. Карпякъ Михаилъ, 5. Скоморовичь Панталеймонъ.

Ч. 8463. На парохію Ростайне: Мышковскій Маріянъ.

Ч. 8464. На парохію Чукôвъ, 1. Венгриновичь Антоній, 2. Попель Мих.; 3. Княжиньскій Петро, 4. Яцевъ Алек., 5. Давидовичь Брониславъ, 6. Господаревскій Іоанъ, 7. Билиньскій Ник., 8. Филиповичь Іоанъ, 9. Лесакъ Іоанъ 10. Крушиньскій Теодоръ, 11. Пелеховичь Іосифъ, 12. Гичко Ник., 13. Луцкій Петръ, 14. Рыхлевскій Волод., 15. Грынь Іоанъ, 16. Татомиръ Мих., 17. Ковальчинъ Іоанъ, 18. Максимовичь Гр., 19. Юзьвякъ Мих., 20. Ганасевичь Іоанъ, 21. Клюфасъ Іоанъ, 22. Дацько Михаилъ.

Ч. 8465. На парохію Унятычи: 1. Билиньскій Николай, 2, Иванусѣвъ Ник., 3. Ковальчинъ Іоанъ, 4. Кишакевичь Ник., 5. Кикта Павло.

Ч. 8466. На парохію Медвежа: 1. Котысъ Атаназій, 2. Калужняцкій Волод., 3. Гукевичь Володимиръ.

Ч. 8468. На парохію Лôвчицѣ: 1. Гумецкій Іосифъ, 2. Пелехъ Евстахій, 3. Насальскій Волод., 4. Филиповичь Іоанъ, 5. Винницкій Іосифъ, 6. Шандровскій Іосифъ, 7. Васильчакъ Евдокимъ, 8. Петрикъ Волод., 9. Леґуцкій Юліянъ, 10. Стецевъ Романъ, 11. Саламонъ Онисимъ, 12. Калимонъ Іоанъ, 13. Рудавскій Іоанъ.

Ч. 8459. На парохію Чашинъ: 1. Гичко Ник., 2. Баницкій Іосифъ, 3. Гамерскій Іоанъ, 4. Присташь Юліянъ.

Ч. 8469. На парохію Лежайскъ: 1. Савицкій Андрей, 2. Бенцѣнъ Андрей, 3. Кишакевичь Николай, 4. Пшепюрскій Андрей, 5. Клюфасъ Іоанъ.

Ч. 8471. На парохію Команча: 1. Вендзиловичь Юліянъ, 2. Попель Мих., 3. Княжиньскій Петръ, 4. Сабарай Йоанъ, 5. Юрчакевичъ Мих., 6. Подляшецкій Петръ, 7. Ґоцкій Алек., 8. Грынь Іоанъ, 9. Венгриновичь Волод., 10. Ґробельскій Мих., 11. Кишакевичь Ник., 12. Хилякъ Евгеній.

Ч. 8472. На парохію Хотинецъ: 1. Попель Мих., 2. Калужняцкій Волод., 3. Насальскій Волод., 4. Федевъ Іоанъ, 5. Гомза Емиль, 6. Дуркотъ Іоанъ, 7. Виковичь Алексей, 8. Крушиньскій Теодоръ, 9. Хилякъ Анатоль, 10 Копыстяньскій Романъ, 12. Накловичь Мих., Фенякъ Мих., 13. Ґоцкій Ал., 14. Дякôвъ Теодоръ, 15. Баницкій Іосифъ, 16. Ганасевичь Іоанъ, 17. Стецевъ Романъ, 18. Вербенецъ Волод., 19. Клюфасъ Іоанъ, 20. Венгриновичь Волод., 21. Калимонъ Іоанъ, 22. Савчинъ Антоній.

Ч. 8474. На парохію Белзецъ: Кошель Іосифъ.

Ч. 8475. На парохію Схôдниця: 1. Венгриновичь Антоній, 2. Насальскій Волод., 3. Мацюракъ Вас., 4. Савицкій Петро, 5. Карпякъ Мих., 6. Пѣхъ Теодоръ.

Ч. 8477, На парохію Смерековецъ: 1. Баницкій Іос., 2. Калиновичь Гр., 3. Максимовичь Гр., 4. Венгриновичь Володимиръ.

Презенты получили:

Ч. 8461. о. Дуцько Юліянъ на парохію Новиця.

„ 8478. „ Чеховичь Іосифъ на парохію Конотопы.

Ч. 8020. о. Говда Александеръ, парохъ въ Боднарцѣ получивъ увôльнене вôдъ испыта конкурсового.

Грамоту похвальну зъ Архієрейскимъ благословенємъ получили:

Ч. 550. Чест. Марія Гнатышинъ господинѣ въ Звертовѣ за жертву 200 кор. на потребы церкви.

Ч. 1029. Чест. Анна Зємба господинѣ въ Шляхтовой за справленє до мѣсцевои церкви фелона за 200 кор.

Ч. 7905. Чест. Стефанъ Семаньчикъ Антоній Бриль, Василій Нечистый селяне зъ Волицѣ перебуваючи на заробку въ Америцѣ за жертву 850 к. на потребы мѣсцевои церкви.

Ч. 8179. Чест. Андрей Станєвичь, господаръ въ Острожци за жертву 200 к. на справленє св. Евангелія,

Ч. 8187. Впов. Панъ Стефанъ Созаньскій, властитель бôлшихъ посѣлостей въ Созани за жертву на церковъ въ Старôмъ Самборѣ 1000 франкôвъ.

Ч. 1674. Вблаг. Панъ Іоанъ Крижановскій, властитель земскихъ посѣлостей въ Гôльчи за справленє до церкви въ Гôльчи фелона, монстранціи и пушки на св. дары. Чест. пирохіяне въ Жогатынѣ за приступленє до побудованя мѣсцевой церкви. Чест. Теодоръ и Параскевія Сабаньскі господаръ въ Ульвôвку за справлепє до мѣсцевои церкви фолона за 150 к. и плащеницѣ за 50 к. Чест. парохіяне въ Ульвôвку за зложенє значныхъ жертвъ на украшенє и потребы мѣсцевой церкви. Всеч. о. Висилій Лаврецкій, парохъ въ Варяжи за совѣстне и ревне сповнюванє обовязкôвъ около добра и спасеня повѣреныхъ собѣ парохіянъ.

Ч. 8324. Чест. Николай Андрушкôвъ и Іоанъ Лободоцкій господарѣ въ Цеперовѣ за справленє до мѣсцевои церкви першій двѣ пары фанъ за 240 к. а другій за пару фанъ и креста за 250 кор.

Вôдъ гр. кат. Еп. Консисторіи

Перемышль, дня 21. Грудня 1908.

† **КОНСТАНТИНЪ**,
Епископъ.

О. Іоанъ Стрыйскій,
Канцлеръ.

Накладомъ гр. кат. Еп. Консисторіи въ Перемышли. Зъ печатнѣ Иосифа Стыфіого въ Перемышли 1908.

